

дания. Въ началото на съществуването на якобинския клубъ, въ него господствovali по красноръчието си жирондисти, поети и романтинитъ на революцията, които мѣтали за античнитъ республикански добродѣтели и чувствovali дълбоко отвръщение къмъ онези комунистически стремления, които ся появили въ гладната тълпа, чelовѣци безъ панталоне (sans culottes). Ако би можало да ся предположи, че маситъ ся раздражаватъ отъ рѣчитъ на ораторитъ и статийтъ на журналиститъ, то трѣбвало би да ся очаква, че жирондиститъ като чelовѣци, които превѣсно владѣли думата и перото, за всѣкога ще съхраняватъ за себѣ си господарството въ клубтъ, въ столицата и въ Франция; трѣбвало да ся очѣква, че тѣ ще обърнатъ пролетарятъ къмъ добро и къмъ красота, и на всичкия обществень животъ ще турнатъ печатъ отъ естетическото си влияние. Ако въ сжщностъ ся оказва, противното на това, че *реалния елементъ на безанталонността, изгонилъ въ твърдъ кратко време поезията на античната добродетель изъ клубтъ изъ столицата и изъ Франция*. И тъй, ний видиме, че окръжающитъ елементи преправили по свой образецъ Якобинския клубъ; слѣдователно, дѣйствующата сила е лежала и лежи всѣкога и на всѣкадъ — не въ единици, не въ кръжоци, не въ литературни произведения, а въ *общи*, и преимуществено, въ *економически условия* за съществуването на народнитъ маси.

Като свършихъ съ пасивнитъ и активнитъ граждани, азъ можа да кажа нѣколко думи за сждебнитъ учреждения, създадени за Франция